

**FIȘA DISCIPLINEI**  
Anul universitar .....

**1. Date despre program**

|                                        |                                             |
|----------------------------------------|---------------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | Universitatea din București                 |
| 1.2. Facultatea                        | ISTORIE                                     |
| 1.3. Departamentul                     | Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei |
| 1.4. Domeniul de studii                | Istorie                                     |
| 1.5. Ciclul de studii                  | Licență                                     |
| 1.6. Programul de studii               | Istoria Artei                               |

**2. Date despre disciplină**

|                                         |                                           |                |   |                        |   |                          |     |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|---|------------------------|---|--------------------------|-----|
| 2.1. Denumirea disciplinei              | Arta europeană în Evul mediu și Renaștere |                |   |                        |   |                          |     |
| 2.2. Titularul activităților de curs    | Prof.dr. Ecaterina Lung                   |                |   |                        |   |                          |     |
| 2.3. Titularul activităților de seminar | Lect.dr. Vladimir Crețulescu              |                |   |                        |   |                          |     |
| 2.4. Anul de studiu                     | I                                         | 2.5. Semestrul | 2 | 2.6. Tipul de evaluare | V | 2.7. Regimul disciplinei | DOB |

**3. Timpul total estimat**

|                                                                                                |    |                    |    |              |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|----|--------------|-----|
| 3.1. Număr de ore pe săptămână                                                                 | 5  | 3.2. Din care Curs | 2  | 3.3. Seminar | 3   |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                                        | 70 | 3.5. Din care Curs | 28 | 3.6. Seminar | 42  |
| Distribuția fondului de timp                                                                   |    |                    |    |              |     |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                                    |    |                    |    |              | 10  |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren |    |                    |    |              | 10  |
| Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri                            |    |                    |    |              | 10  |
| Tutorat                                                                                        |    |                    |    |              |     |
| Alte activități                                                                                |    |                    |    |              |     |
| 3.7. Total ore de studiu individual                                                            |    |                    |    |              | 30  |
| 3.8. Total ore pe semestru                                                                     |    |                    |    |              | 100 |
| 3.9. Număr de credite                                                                          |    |                    |    |              | 4   |

**4. Precondiții (acolo unde este cazul)**

|                    |  |
|--------------------|--|
| 4.1. de curriculum |  |
| 4.2. de competențe |  |

**5. Condiții (acolo unde este cazul)**

|                                                  |                                           |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                   | Sală echipată cu echipament de proiecție. |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului | Sală echipată cu echipament de proiecție. |

**6. Rezultatele învățării**

| Nr. Rez. | Cunoștințe                                                                                                                              | Aptitudini                                                                                                            | Responsabilitate și autonomie                                                                                                                     |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| R2       | Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe. | Studentul/absolventul analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice. | Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate. |
| R3       | Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și                                                                   | Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează                                                        | Studentul/absolventul formulează interpretări                                                                                                     |

|    |                                                                                                                                                    |                                                                                                                           |                                                                                                                                      |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu.                                                  | terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică. | argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate.                                          |
| R4 | Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele caracteristici ale stilurilor și curentelor artistice în variate epoci istorice | Studentul/absolventul face conexiuni între evoluțiile socio-istorice și cele estetice                                     | Studentul/absolventul gândește analitic, elaborează idei și raționamente complexe pentru a le evalua validitatea și a le îmbunătăți. |

## 7. Conținuturi

| 7.1. Curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Metode de predare                                       | Observații |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------|
| 1. Introducere. Spații, cronologii. De la arta romană la arta creștină.<br>2. Artă barbară,<br>3. Artă carolingiană, ottoniană.<br>4. Arhitectura romanică<br>5. Sculptura și pictura în epoca romanică.<br>6. Arhitectura gotică.<br>7. Sculptura gotică..<br>8. Pictura gotică.<br>9. Renașterea. Trăsături generale. Arhitectura.<br>10. Sculptura Renașterii<br>11. Pictura Renașterii. Școala florentină<br>12. Renașterea matură. Școala romană<br>13. Școala venețiană.<br>14. Renașterea în afara Italiei.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Expunere<br>Conversație euristică<br>Analiză de imagine |            |
| <b>Bibliografie:</b><br><b>Obligatorie</b><br>Duby, Georges, <i>Artă și societatea</i> , București, Meridiane, 1987 (reeditată cu titlul <i>Vremea catedralelor</i> în 1999).<br>Gombrich, Ernst, <i>Istoria artei</i> , orice ediție.<br>Panofsky, Erwin, <i>Renaștere și renașteri în arta occidentală</i> , Editura Meridiane, București, 1974.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                         |            |
| 7.2 Seminar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Metode de predare                                       | Observații |
| 1. Seminar introductiv: Metodologia realizării unor prezentări de istoria artei, pornind de la concepțiile lui Erwin Panofsky despre iconografie și iconologie.<br>2. Prezentări de seminar ale studenților pe teme legate de artă și arhitectura Ravennei secolelor V-VI (Imperiul Roman târziu / epoca migrațiilor).<br>3. Prezentări de seminar ale studenților pe teme de artă carolingiană și ottoniană.<br>4. Prezentări de seminar ale studenților pe teme de arhitectură romanică.<br>5. Prezentări de seminar ale studenților pe teme de pictură, sculptură și arte minore în epoca romanică.<br>6. Prezentări de seminar ale studenților pe teme de arhitectură gotică.<br>7. Prezentări de seminar ale studenților pe teme de pictură, sculptură și arte minore ale epocii gotice.<br>8. Prezentare seminarist: Umanismul și respingerea „Evului Mediu întunecat” (Francesco Petrarca); prezentări de seminar ale studenților, pe teme de pictură pre-renascentistă. |                                                         |            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>9. Prezentare seminarist: Dezvoltarea sistemului perspectivei liniare; prezentări de seminar ale studenților, legate de artiști și opere ale quattrocento-ului și cinquecento-ului florentin (inclusiv opere sculpturale).</p> <p>10. Prezentare seminarist: Evoluția reprezentării corpului uman în Renaștere - sisteme artistice de calcul și reprezentare a proporțiilor corpului; prezentări de seminar ale studenților, legate de pictori și opere ale școlii venețiene.</p> <p>11. Prezentare seminarist: Evoluția portretului în Renaștere; prezentări ale studenților legate de artiști și opere ale renașterii germane și flamande.</p> <p>12. Prezentare seminarist: O privire retrospectivă asupra Renașterii (în Giorgio Vasari, <i>Viețile pictorilor, sculptorilor și arhitecților</i>). Fenomenul manierismului; prezentări de seminar ale studenților, legate de pictori și opere manieriste.</p> <p>13. Prezentări ale studenților care nu și-au ținut prezentarea la timp, pe parcursul semestrului.</p> <p>14. Recapitulare generală a tematicii de seminar parcurse. Discuție despre subiectele de seminar din cadrul examenului (analiză de imagine).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <p><b>Bibliografie :</b></p> <p><b>Suplimentara</b></p> <p>Ackerman, James: <i>Distance Points. Essays in Theory and Renaissance Art and Architecture</i>, Cambridge, MA – London, The MIT Press, 1991.</p> <p>Aronberg Lavin, Marilyn: <i>The Place of Narrative. Mural Decoration in Italian Churches, 431-1600</i>, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1990.</p> <p>Baltrusaitis, Jurgis, <i>Evul mediu fantastic</i>, București, Meridiane, 1975.</p> <p>Barasch, Moshe, <i>Giotto and the Language of Gesture</i>, Cambridge 1989.</p> <p>Botez-Crainic, Adriana, <i>Istoria artelor plastice</i>, vol. I, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994.</p> <p>Burckhardt, Jakob: <i>Cultura Renașterii în Italia</i>, București 1965.</p> <p>Burke, Peter, <i>Renașterea europeană. Centre și periferii</i>, Iași, Polirom, 2005.</p> <p>Castelfranchi Vegas, Liana, <i>Arta Renașterii. Secolul al XV-lea</i>, Humanitas, 1997.</p> <p>Chastel, André: <i>Artă și umanism la Florența pe vremea lui Lorenzo Magnificul</i>, 2 vol., București, 1981.</p> <p>Erlande-Brandenburg, Alain, <i>Catedrala</i>, București, 1993.</p> <p>Faure, Elie, <i>Istoria artei. Spiritul formelor</i>, București, Meridiane, 1990.</p> <p>Focillon, Henri, <i>Arta sculptorilor romanici</i>, București, Meridiane, 1989.</p> <p>Focillon, Henri, <i>Arta Occidentului. Evul Mediu gotic</i>, Vol II., București, Meridiane, 1974.</p> <p>Guy Marica, Viorica, <i>Arta gotică</i>, București, Meridiane, 1970.</p> <p>Le Goff, Jacques, <i>Civilizația Occidentului Medieval</i>, București, 1970.</p> <p>Oprescu, George, <i>Manual de istoria artei. Evul mediu</i>, București, Meridiane, 1985.</p> <p>Pacaud, Marcel, Jeane Rossiaud, <i>Epoca romanică</i>, București, Meridiane 1982.</p> <p>Toman, Rolf, coord., <i>Gothic: Architecture, Sculpture, Painting</i>, orice ediție.</p> <p>Toman, Rolf, coord., <i>Romanesque: Architecture, Sculpture, Painting</i>, orice ediție.</p> <p>Tristan, Frédéric, <i>Primele imagini creștine. De la simbol la icoană, secolele II-VI</i>, București, Meridiane, 2002.</p> <p>Vătășianu, Virgil, <i>Istoria artei europene</i>, vol. I</p> |  |  |

**8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

Cursul și seminarul dezvoltă spiritul critic, de observație, capacitatea de lucru individual și în echipă, responsabilitatea în rezolvarea sarcinilor asumate, pregătind viitorii absolvenți pentru viața profesională.

**9. Evaluare**

| Tip de activitate | 9.1. Criterii de evaluare | 9.2. Metode de evaluare | 9.3. Pondere din nota finală |
|-------------------|---------------------------|-------------------------|------------------------------|
|-------------------|---------------------------|-------------------------|------------------------------|

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                     |     |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 9.4. Curs                       | Capacitatea de a defini și utiliza limbajul de specialitate și de a aplica metode specifice de descriere și analiză a creațiilor artistice medievale și renașcentiste.                                                                                                                                                                                                          | Examen final, scris.                                                                                | 50% |
| 9.5. Seminar                    | Valorificarea propriului potențial în activitățile științifice specifice istoriei artei. Prezență la cel puțin 8 seminarii. Realizarea și prezentarea unui referat individual.                                                                                                                                                                                                  | Prezentări/referate realizate de studenți (fără apel la AI)<br>Prezență<br>Participare la discuții. | 50% |
| Standard minimum de performanță | Rezolvarea la nivel satisfăcător a sarcinilor de seminar; prezență de cel puțin 8 ședințe de seminar; răspunsuri de nivel mediu la examenul scris.<br>Nota finală se calculează realizând media aritmetică a notei de la examenul scris și a celei de la seminar. Nu se poate obține nota de trecere dacă studentul nu are cel puțin nota 5 și la examenul scris și la seminar. |                                                                                                     |     |

| <b>Data Completării</b>             | <b>Semnătura titularului de curs</b> | <b>Semnătura titularului de seminar</b>      |
|-------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------|
| <b>29.09.2025</b>                   |                                      |                                              |
| <b>Data avizării în departament</b> | <b>01.10.2025</b>                    | <b>Semnătura Directorului de Departament</b> |